

OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 11-04

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft bij brief van 14 februari 2011 een klacht ontvangen van de heer A. en mevrouw B. (hierna te noemen: klagers), ouders van C. (11 jaar), leerlinge van school D. (de school).

De klacht, geregistreerd onder nummer 11-04, is gericht tegen de heer E., lid van het bestuur van de school en vanaf 1 april 2011 tot 1 oktober 2011 bovenschools manager (hierna te noemen: aangeklaagde).

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, drs. A.J.M. van den Maagdenberg, lid en mevrouw E.I.H. Gordijn-Oud, lid.

Aangeklaagde is in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren en heeft met een brief, gedateerd 2 september 2011, van die gelegenheid gebruik gemaakt.

Klagers en aangeklaagde zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 30 september 2011 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klagers waren daarbij aanwezig, vergezeld van mevrouw mr. F.; gemachtigde. Aangeklaagde was tevens aanwezig, vergezeld van mevrouw G., huidige directeur van de school en mevrouw H., advocaat.

Ontvankelijkheid

De school is aangesloten bij de commissie. Leerlinge is leerlinge van de school. De klacht is **ontvankelijk**.

Korte inhoud van de klacht

De klacht bevat de volgende onderdelen.

1. Terwijl de school wel een uitgebreid dyslexieprotocol heeft, is tijdens de gehele schoolloopbaan van de leerlinge geen onderzoek gedaan naar haar moeite met spelling, lezen en automatiseren (rekenen). De school ontkende dat er sprake is van dyslexie bij de leerlinge;
2. Er is sprake van misrepresentatie van de opgelopen leerachterstand bij de leerlinge. Van adequate hulp de achterstand in te lopen, is geen sprake;
3. De leerlinge heeft “remedial teaching” gehad zonder een indicatie van dyslexie. De “remedial teaching” is uitgevoerd door niet daartoe gekwalificeerde mensen;
4. In geval van problemen zoekt de school in de communicatie de fouten bij de leerlinge of de ouders of wordt het probleem in zijn geheel ontkend.

Ad 1. Al vanaf de eerste klas was duidelijk dat de leerlinge moeite had met lezen, spellen en rekenen. In de derde klas hebben de klagers tevergeefs de eventuele dyslexie aan de orde gesteld.

Uit onderzoek blijkt inmiddels dat sprake is van enkelvoudige ernstige dyslexie. De directeur van de school bevestigde dat het dyslexieprotocol tijdens de gehele schoolloopbaan van de leerlinge actief was. De daarbij behorende documenten hebben de klagers echter nooit ontvangen.

Ad 2. Er is sprake van een leerachterstand van ruim twee jaar op alle leerdomeinen. De school heeft echter altijd beweerd dat de leerachterstand veel kleiner was; ongeveer acht maanden. De aangeboden Remedial Teaching (RT) is beperkt.

Ad 3. De klagers hebben eerst een handelingsplan overhandigd gekregen nadat zij dat in juli 2010 hebben opgeëist via een afschrift van het leerlingendossier. Een evaluatiegesprek met een RT-er heeft nimmer plaatsgevonden.

Ad 4. De klachten en suggesties van de ouders worden niet serieus genomen. Het probleem wordt de leerlinge verweten. Zo wordt de leerlinge onzeker genoemd. De klagers noemen een

tweetal andere voorbeelden. Eén voorbeeld betreft pesten in klas twee en drie. Een tweede voorbeeld betreft een faalangstraining.

Verweer

Ad 1. De school is niet tekort geschoten in de geboden onderwijszorg aan de leerlinge voor zover dit gericht was op de onderkenning van dyslexie bij de leerlinge en de begeleiding daarvan. De leerlinge voldeed niet aan de voorwaarden van zowel het oude als het nieuwe dyslexieprotocol. Ook overigens bestond geen aanleiding dyslexie nader te onderzoeken. Ondanks het voorgaande heeft de leerlinge wel altijd extra hulp en begeleiding gekregen. Dit teneinde de prestaties te verbeteren. De school heeft overigens nooit ontkend dat sprake kon zijn van dyslexie. In het kader van de begeleiding is in klas 4 meer dan eens een capaciteitenonderzoek aangeboden. Dit onderzoek had onder meer inzicht kunnen geven of de leerlinge mogelijk dyslectisch was. Het onderzoek werd door de klagers geweigerd.

Ad 2. De school is niet tekortgeschoten in de geboden onderwijszorg voor zover dit gericht was op de onderkenning en begeleiding van een veronderstelde leerachterstand bij de leerlinge. De school heeft gehandeld zoals van haar verwacht mag worden en zelfs meer begeleiding geboden dan strikt genomen nodig en wenselijk was geweest.

Vóór het vierde leerjaar had de leerlinge gemeten naar de normen die binnen het Vrijeschool-onderwijs worden gehanteerd geen leerachterstand. In het vierde leerjaar is wél een leerachterstand vastgesteld ten opzichte van het klassengemiddelde. De leerlinge maakte wel vorderingen. De klagers gaven voor een nader onderzoek geen toestemming.

De school heeft de mogelijke oorzaken van de leerachterstand direct in kaart gebracht en deze betrokken in de handelingsplannen. Eén van de leerbelemmerende factoren was de faalangst en onzekerheid tijdens toetsen. Uiteindelijk hebben de klagers ingestemd met een faalangstraining. De training heeft een duidelijk positief effect gehad op de prestaties van de leerlinge. Een tweede leerbelemmerende factor was de drietaligheid van de leerlinge. Bij de leerlinge is in dat kader een speciale toets afgenomen. De uitkomst wees op een mogelijke invloed op de leerprestaties.

Een capaciteitenonderzoek hebben klagers lange tijd niet mogelijk gemaakt.

Extra hulp en begeleiding zijn gecontinueerd. Ondanks twijfels bij de school heeft ook de klaagster hulp en begeleiding mogen bieden.

Uiteindelijk heeft een onderzoek bij het bureau IWAL (instituten voor dyslexie) plaatsgevonden. IWAL constateerde een dyslectische beperking en op het gebied van lezen en spelling een leerachterstand van anderhalf à twee jaar. Op andere gebieden is geen onderzoek gedaan. Analyse van de factoren die ten grondslag lagen aan de leerachterstand werd bemoeilijkt door het feit dat de klagers geen inzage wilden geven in het intelligentieonderzoek van IWAL.

De school heeft naar aanleiding van de geconstateerde dyslexie direct het handelingsplan bijgesteld.

Op het moment laat de leerlinge zelfs betere prestaties zien dan op grond van haar IQ en leerbelemmeringen zou mogen worden verwacht.

Ad 3. De klacht treft geen doel. De leerlinge heeft 180 weken RT gekregen gericht op verbetering van de leerprestaties op het gebied van taal en rekenen. De RT is vanzelfsprekend verzorgd door en onder leiding van bevoegd en bekwaam personeel op basis van handelingsplannen. De klagers is hierover in een brief van 13 mei 2011 helderheid verschaft.

Ad 4. De school betreurt dat de inspanningen die door de school zijn geleverd door de klagers niet worden erkend en dat de communicatie als slecht is ervaren. De school ziet niet waar zij richting de klagers tekort zou zijn geschoten.

Door de school is frequent gecommuniceerd met de klagers. Van deze gesprekken waarin onder meer de RT en de in de handelingsplannen opgenomen acties aan de orde kwamen, zijn verslagen opgesteld. Van de prestaties van de leerlinge werd tevens uitgebreid verslag gedaan in tussenevaluaties en getuigschriften. In de vorm van e-mails is over de RT en begeleiding ook verslag uitgebracht dan wel inzicht verschaft.

De school heeft de zorg en signalen van de klagers altijd serieus genomen. Tevens is veel gesproken over de mogelijkheid de leerprestaties te verbeteren. Meermaals zijn onderzoeken aangeboden.

De school is tegemoet gekomen aan het verzoek de leerlinge over te plaatsen naar een andere klas en de leerlinge bijles te laten geven door klagers.

Dat de leerresultaten bleven tegenvallen, kan de school niet worden verweten. Uiteenlopende factoren kunnen van invloed zijn op de cognitieve ontwikkeling. Factoren die ook buiten de invloedssfeer van de school kunnen liggen. De persoonlijkheid van een leerling speelt tevens een rol. De school heeft daarom ook aandacht voor de ontwikkeling van niet cognitieve competenties.

Het IWAL onderzoek onderschrijft het oordeel van de school dat geen sprake is van een leerachterstand. Een leerbeperking als dyslexie kan het bereiken van de potentie van een leerling bemoeilijken.

Oordeel

Ad 1, 2 en 3. De commissie is van oordeel dat ondanks het feit dat de school een Vrije School is, zij in haar benadering de eerste leerjaren tekort is geschoten. Daarbij is van belang dat niet duidelijk is geworden of het Dyslexieprotocol is toegepast. Indien het Dyslexieprotocol zou zijn toegepast, is in ieder geval niet komen vast te staan dat sprake is van dyslexie bij de leerlinge. Bovendien zijn de handelingsplannen niet met de ouders besproken en evenmin door de ouders ondertekend. Tot slot heeft de RT jarenlang zonder omlijning, zonder duidelijk doel plaatsgevonden. Een deel van de RT is niet door daartoe bevoegde mensen aangeboden. Gelet op het voorgaande zijn de klachtonderdelen 1, 2 en 3 **deels gegrond**.

Ad 4. De aangeklaagde heeft weliswaar gewezen op de meertaligheid van de leerlinge; de faalangst van de leerlinge en het feit dat het een Vrije school betreft maar de school heeft het probleem niet in zijn geheel ontkend. De school heeft een capaciteitenonderzoek, een faalangsttraining en muziektherapie aangeboden. Klachtonderdeel 4 is **ongegrond**.

Ambtshalve

De commissie heeft geconstateerd dat de klachtenregeling van de school en van de commissie niet voldoende toegankelijk zijn gepubliceerd. Het volstaat niet om de klachtenregeling uitsluitend ter inzage te leggen op school. De commissie is van oordeel dat potentiële klagers de klachtenregeling moeten kunnen inzien zonder tussenkomst van derden, zonder daar expliciet op school naar te hoeven vragen en zonder dat bekend wordt dat iemand zich oriënteert. Anders wordt onnodig voor potentiële klagers een drempel opgeworpen om een klacht in te dienen. Een school kan de gewenste toegankelijkheid eenvoudig realiseren door de regeling en de bijbehorende gegevens integraal in de schoolgids te publiceren, dan wel door deze op het openbare gedeelte van de website van de school te plaatsen en in de schoolgids of het daarbij behorende boekje daarnaar te verwijzen. De commissie zal terzake een aanbeveling doen.

Samenvatting

De commissie oordeelt de klacht

- onderdeel 1, 2 en 3: **deels gegrond**
- onderdeel 4: **ongegrond**.

Aanbevelingen

1. De commissie beveelt de school aan de handelingsplannen in het vervolg met ouders te bespreken en door hen te laten tekenen.

2. De commissie beveelt het bevoegd gezag van de school aan de klachtenregeling van de school en het reglement van de Landelijke Klachtencommissie toegankelijk te maken via de website van de school en/of door deze op te nemen in de schoolgids.

Den Haag, 15 februari 2012

C.Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris